Stihlov plan za spas njemačkih kapitalista

Оригинални чланак

2026-09-23

4 мин. читања

Predsjednik nadzornog odbora vodećeg svjetskog proizvođača motornih pila STIHL, Nikolas Stihl, u autorskom članku za portal Euronews iznio je svoju viziju oporavka Njemačke industrije.

Detalji. Nicolas Stihl, inače unuk osnivača kompanije Stihl, predstavio je nekoliko zanimljivih argumenata, u svom članku, ambiciozno naslovljenog "Vrijeme je za reforme — tako zadržavamo prosperitet i socijalnu državu", koje vrijedi pogledati izbliza. Glavne Stihlove prijedloge može se svesti na ti glavna: povećanje radnih sati, smanjenje troškova rada i prioritiziranje istraživanja.

Stihl počinje članak iznošenjem ozbiljnosti stanja njemačkog gospodarstva, tvrdeći da je Njemačka u posljednjih osam godina izgubila 15 % industrijske proizvodnje te da iz mjeseca u mjesec gubi 15 000 radnih mjesta u industriji. Također dodaje kako "visoki troškovi paraliziraju spremnost poduzeća na ulaganje".

Zatim odaje priznanje trenutačnoj vladajućoj koaliciji na pokrenutim reformama u korist kapitalista, međutim naglašava kako one nisu u intenzitetu kakvom su se nadali. Stoga naglašava kako je vrlo važno da sljedeći koraci u reformi moraju "nastaviti smanjivati birokraciju, povećati ukupan broj radnih sati, sniziti troškove rada i dati poduzećima stvarne razloge za ulaganje u istraživanje i razvoj".

Kritizirajući državne institucije od kojih zahtjeva da budu ništa više od "visokokvalitetne administracije", predlaže u cijelosti ukidanje zakonskih obaveza podnošenja izvješća o radu kompanije, osim u iznimnim slučajevima.

Mogućnost povećanja gospodarske proizvodnje vidi kroz povećanje broja radnih sati, pravdajući se da je to način "kako zadržati ono što imamo", pritom misleći na blagodati tzv. socijalne države. No, povećanje broja radnih sati, kaže da, ne bi smjelo pratiti i povećanje plaća jer je sve to u cilju "da industrijska poduzeća mogu konkurirati, da proizvodnja ostane u Njemačkoj i da radna mjesta budu sigurna".

Stihl također zagovara dulji radni vijek, što bi omogućilo "bolje korištenje radne snage koju već imamo". Uz to ubacuje imigraciju stručnog kadra te neplaćanje naknade za prvi dan bolovanja, kao mjere protiv zaostale produktivnosti.

Za kraj uviđa vrijednost u inovacijama koje su trenutačno zakočene te naglašava da im se mora "dati daleko veći prioritet nego prije i ne smije ih se kočiti birokracijom".

Treba da znate. Ovakav članak, koji je mnoge zgrozio, zapravo je racionalno razmišljanje iz kapitalističke pozicije, samo što je rijetkost čuti ga ovako bez rukavica.

Stihl vrlo dobro procjenjuje pad produktivnosti njemačke industrije, odnosno njenu zaostalost za drugim industrijama na svjetskom nivou. Stihl vidi spas u dizanju produktivnosti, no ne spas čitavog njemačkog naroda, kako to obično kapitalisti žele predstaviti, već njemačke kapitalističke klase.

Njemačka kapitalistička klasa gubi od stranih kapitalista te se sada počela koprcati, što pokazuje i mijenjanje političkog reljefa, kako reformi vladajuće koalicije, o čemu piše Stihl, tako i popularnosti opozicijskih stranaka, o čemu smo mi nedavno pisali.

U ovom članku Stihl ne navodi protekcionističke mjere kao rješenje za oporavak njemačke industrije već se fokusira na produktivnosti. No, iako na kraju spominje važnost inovativnosti, Stihl veću produktivnost misli postići nižom cijenom radne snage. I zbilja, produktivnost se može postići na jedan od dva načina, ili razvojem proizvodnih snaga ili smanjenjem cijene radne snage. Trenutačno, Stihl smatra da su proizvodne snage njemačke industrijezaostale za konkurentima, a da je cijena radne snage previsoka, jer kako kaže: “više nemamo prednost u produktivnosti pred svojim glavnim konkurentima koja bi opravdala te visoke troškove rada”.

Ovime se zapravo priznaje poraz njemačkog imperijalizma. No, poraz imperijalizma ne znači i poraz nacionalne kapitalističke klase, štoviše ovim mjerama se upravo ona pokušava spasiti. Nikolas Stihl se vodi obrnutom logikom od kapitalista Cecila Rhodesa, kojeg Lenjin citira u svom Imperijalizmu, da je radi očuvanja socijalnog mira u Engleskoj postao zagovaratelj imperijalizma. Stihl kaže “kako bismo zaštitili naš prosperitet i osigurali visoke razine socijalnih davanja, ukupan broj radnih sati mora porasti” i zaključuje da “samo snažno, konkurentno poslovno okruženje može osigurati prosperitet i snažnu socijalnu državu". Dakle za razliku o Rhodesa koji je postao imperijalist radi gladujućih engleskih radnika, Stihl je postao nacionalist radi očuvanja dobrostojećeg položaja njemačkih radnika. No, bez obzira na njihove osobne motive, šire gledajući radi se i u jednom i u drugom slučaju o očuvanju kapitalističke klase.

Stihl želi njemačku radnu snagu učiniti toliko jeftinom da bude profitabilna domaćim kapitalistima u borbi na svjetskom tržištu, a istovremeno primamljiva imperijalistima za daljnja ulaganja. Međutim, upitno je može li se cijena radne snage spustiti do te mjere s obzirom na nezaustavljivi razvoj proizvodnih snaga konkurentnih kapitalista. Hoće li u tom trenutku neki drugi njemački kapitalist poput Rhodesa odlučiti postati imperijalist, gledajući gladne njemačke radnike, za sad ne znamo.

Ono što znamo je da se proizvodne snage na svjetskoj razini neprestano mijenjaju, odnosno mijenja se njihov odnos. To što smo do jučer živjeli u svijetu gdje su vodeće pozicije u razvijenosti i produktivnosti imale zemlje poput SAD-a ili zapadne Europe, ne znači da će ovakvi odnosi ostati. Razlog tome je upravo priroda kapitalizma, odnosno njegove najrazvijenije faze - imperijalizma.

Kapital se izvozi u slabije razvijene zemlje što za posljedicu ima razvijanje njenih proizvodnih snaga. Proizvodne snage te zemlje mogu se razviti do te mjere da tada njeni kapitalisti počnu izvoziti svoj kapital u druge, slabije razvijene, zemlje. Možda najočitiji primjer toga je današnja Kina koja je godinama bila zemlja za izvoz kapitala, a danas postaje zemlja koja izvozi kapital.

Zaključak. Stihlov članak je pokazatelj promjena u njemačkoj ekonomiji, koje se zatim preslikavaju u njemačkoj politici. Ekonomski odnosi su u stalnoj promijeni, a blagodati koje privilegirani ekonomski položaj donosi su prve na meti ako se taj položaj promijeni. Toga su svjesni i kapitalisti. Jedino oko čega je kapitalistička klasa homogena je njena borba za vlastiti opstanak, a hoće li ta borba biti imperijalistička, protekcionistička ili defetistička, kako predlaže Stihl, ovisi o nadolazećim okolnostima. Svakako je jasno da to neće biti borba za nikakav spas njemačke radničke klase kakvom se želi predstaviti. U interesu radničke klase jest borba za blagodati, no ne kroz očuvanje kapitalističke klase, već kroz njeno ukidanje.

Politšturm redovno objavljuje marksističko-lenjinističke analize ključnih političkih i ekonomskih problema. Zapratite nas na YouTube-u, Instagramu i Discordu. Pridružite nam se kako (RS ili HR) biste nam pomogli u našem radu.

Оригинални чланак